

WADVOGELTELLINGEN IN HET NEDERLANDSE WADDENZEEGEBIED IN 1974 EN 1975

G.C. Boere en P.M. Zegers

Inleiding

In navolging van eerdere publikaties (Boere en Zegers, 1974, 1975; Rooth, 1966; Spaans, 1967) worden in dit artikel de resultaten gepubliceerd van een serie wadvogeltellingen in het Nederlandse Waddenzeegebied. De cijfers worden zonder uitgebreide analyse of interpretatie weergegeven en hebben betrekking op de jaren 1974 en 1975 toen zesmaal een poging werd gedaan de vogels in het Nederlandse Waddenzeegebied simultaan te tellen. Deze tellingen hebben tot doel een overzicht te krijgen van de aantallen van die soorten die tijdens vloed hoogwatervluchtplaatsen op het land opzoeken of de kwelder als fourageer-

terrein gebruiken onafhankelijk van het tij, te weten de volgende groepen of soorten: aalscholver, blauwe reiger, lepelaar, zwemeenden, bergeend, rotgans, brandgans, steltlopers, meeuwen en sterns. De tellingen hebben dus geen betrekking op duikeenden, futen, zeeëenden, zaagbekken en de eidereend welke in het winterhalfjaar vooral in de westelijke Waddenzee voorkomen. Tellingen van deze niet landgebonden soorten kunnen alleen betrouwbaar vanaf een schip of vanuit een vliegtuig gebeuren. In het verleden zijn in de westelijke Waddenzee van deze soorten wel regelmatig tellingen verricht, maar de resultaten zijn nog steeds niet gepubliceerd.

Ook van sommige soorten die wel bij de tellingen betrokken zijn kunnen soms aantallen op het open water achterblijven. Er zijn geen aanwijzingen dat dit een groot percentage betreft. Bij de resultaten van de tellingen die plaats vonden tijdens het broedseizoen zijn niet de soorten opgenomen waarvan de opgegeven aantallen hoofdzakelijk betrekking hebben op broedvogels. Deze aantallen worden over het algemeen onvolledig door de tellers opgegeven aangezien het binnen de tijdsduur van een telling onmogelijk is daarvan een goed overzicht te krijgen. Vaak zijn deze aantallen wel redelijk bekend en zouden afhankelijk van het doel waarvoor de tellingen gebruikt worden nader kunnen worden toegevoegd.

Bij iedere tabel is een overzicht opgenomen van de 'andere soorten'. Hierin zijn die soorten en aantallen opgenomen die vooral avifaunistisch van belang kunnen zijn, maar voor de telling minder. Behalve de totalen van de soorten zijn per telling ook de totalen per gebied opgegeven echter niet wanneer bepaalde groepen of soorten niet of onvolledig zijn geteld.

Niet altijd konden alle gebieden geteld worden. Bij de bespreking per telling zijn deze gebieden aangegeven. Gegevens over het weer en het getij zijn bij de bespreking van de tellingen alleen opgenomen indien zij afwaken van wat normaal genoemd wordt. Aantallen van de drieteenstrandloper werden alleen vermeld indien dit het totale aantal in het gebied betrof, dus voor de eilanden als ook het strand werd meegeteld.

Overzicht tellingen

12/13 januari 1974 (tabel 1)

Niet geteld: Engelsmanplaat, Simonszand, Rottumeroog en -plaat, traject West en Julianapolder langs Groningse kust.

Teldata: Texel, Ameland, Schiermonnikoog: 12 en 13 januari. Noordhollandse kust en Vlieland: 13 januari. Overige gebieden: 12 januari. Lage vloed.

11/12 mei 1974 (tabel 2)

Niet geteld: Den Helder, Engelsmanplaat, circa 5 km. Groningse kust en bij Rottumeroog en -plaat: de Boschplaat, Zuider- en Vuurtorenduintjes. Teldata: Balgzand, Wieringen: 12 mei. Texel en Ameland: 11 en 12 mei. Overige gebieden: 11 mei.

19/20 oktober 1974 (tabel 3)

Niet geteld: Griend, Simonszand, Wieringen, 1/3 deel Dollard. Teldata: Texel, Terschelling, Ameland: 19 en 20 oktober. Den Helder en Balgzand: 20 oktober. Rottumeroog en -plaat: 27 oktober. Dollard: 13 oktober. Overige gebieden: 19 oktober. Tijdens het weekend van 19/20 oktober stond er een harde WNW-wind, die zorgde voor een verhoging van de voorspelde waterstand met ruim een 1/2 meter. Deze harde wind maakte ook het bereiken van de meeste onbewoonde platen onmogelijk. Rottumeroog en -plaat konden een week later nog geteld worden. In die tussenliggende week was de weersituatie weinig veranderd zodat in die week de aantallen vermoedelijk niet sterk gewijzigd zullen zijn. De Dollard kon in verband met het verkrijgen van toestemming alleen op de 13de geteld worden en toen nog maar gedeeltelijk. Dit alles heeft een moeilijk aan te geven invloed op het eindresultaat en dient bij interpretatie van de gegevens wel in overweging opgenomen te worden. De hoge vloed van 19/20 oktober had ook tot gevolg dat de kwelders van de Fries - Groningse kust voor een groot deel onder water stonden. Binnendijs overtijen, kwam hierdoor vooral langs de Groningse kust voor. Van deze vogels zal een deel gemist zijn.

18/19 januari 1975 (tabel 4)

Niet geteld: Griend, Engelsmanplaat, Simonszand, Rottumeroog en -plaat, traject Bildtpollen langs de Friese kust.

Teldata:

Texel en Ameland: 18 en 19 januari. Vlieland, Terschelling, Noordhollandse en Groningse kust: 19 januari. Overige gebieden: 18 januari.

19/20 april 1975 (tabel 5)

Niet geteld:

Den Helder, Wieringen, traject Bildtpollen langs de Friese kust, circa 4 km. Groningse kust, Simonszand.

Teldata:

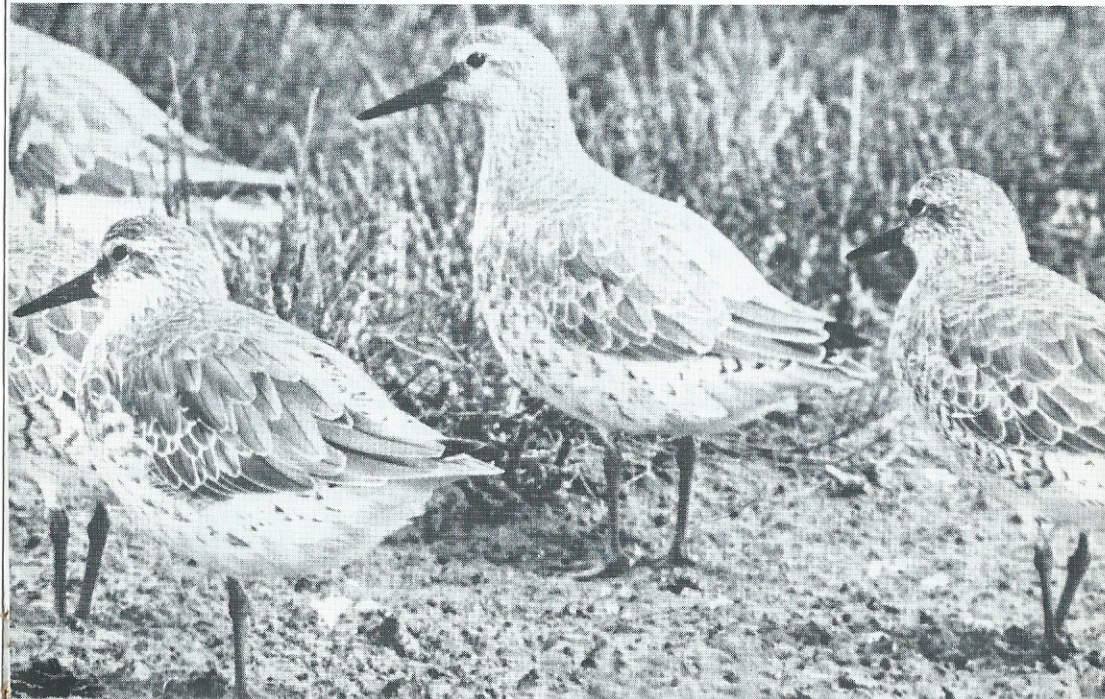
Texel en Ameland: 19 en 20 april. Vlieland, Richel, Balgzand, Griend: 20 april. Dollard: 13 april. Overige gebieden 19 april.

Voor de Dollard konden op 19 april geen tellers gevonden worden. Er moest daarom een week eerder geteld worden.

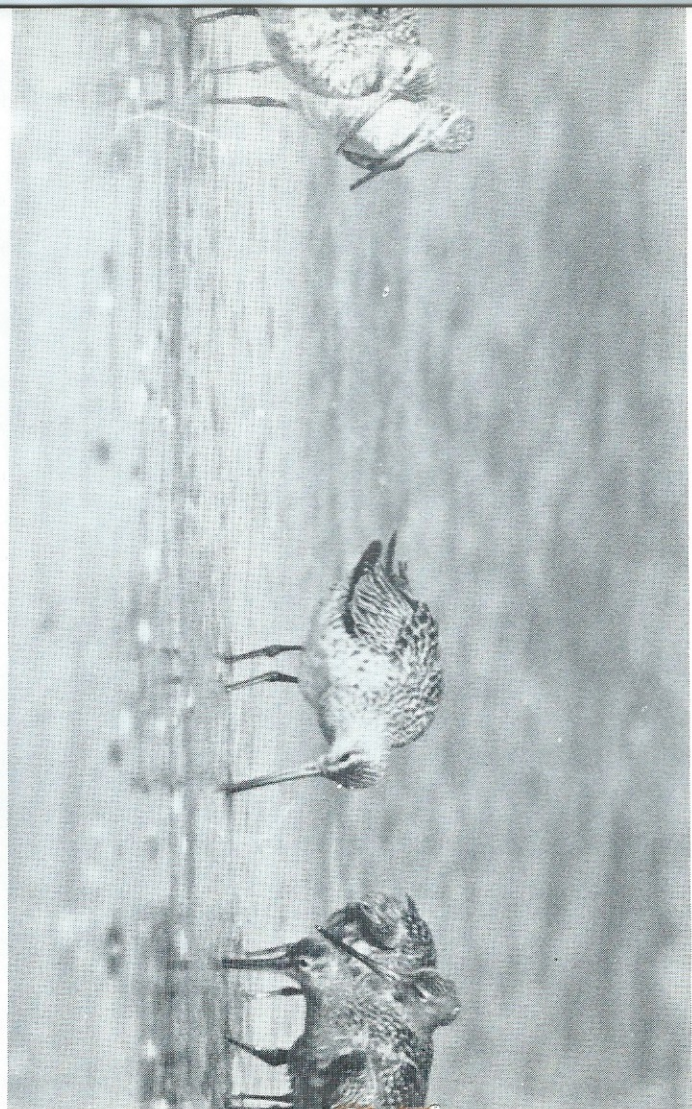
Tijdens de telling was er een matige ZO-wind die zorgde voor een verlaging van de voorspelde waterstand met circa 1/2 meter, wat vooral het tellen langs de Fries - Groningse kust bemoeilijkte, doch ook op andere gebieden z'n invloed zal hebben gehad. Daar komt nog bij, dat tijdens het tellen van Terschelling, Schiermonnikoog en de Groningse kust een miezerige regen het zicht geen goed deed.

30/31 augustus 1975 (tabel 6)

Niet geteld: Griend, 1/3 deel Dollard (oostkant).

overtijende kanoetstrandlopers

rosse grutto's

Teldata:
 Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog: 30 en 31 augustus.
 Noordhollandse kust: 31 augustus.
 Overige gebieden: 30 augustus.

Om aan te geven wat de invloed is van het niet tellen van genoemde gebieden op het totaal aantal vogels, is in tabel 7 per telling een percentage gegeven wat bij benadering het gemiddelde aandeel aangeeft. Dit percentage is vastgesteld op basis van gegevens die verzameld werden tijdens tellingen waarbij de desbetreffende gebieden wel geteld werden. Deze tabel geeft zodoende een maat aan voor de volledigheid van de telling. Daarnaast zijn op het resultaat van invloed alle problemen die bij vogeltellingen optreden. (Boere en Zegers, 1976).

Tabel 1: telling 12/13 januari 1974	Texel	Vlieland	Terschelling	Ameland	Schiermonnikoog	Balgzand Den Helder Wieringen	Friese kust	Groningse kust	Dollard	Richel	Griend	TOTAAL	
Ardea cinerea	20	-	2	3	-	-	-	-	-	-	-	25	blauwe reiger
Anas Platyrhynchos	1520	500	2550	2150	420	680	3110	3460	4500	-	100	18990	wilde eend
A. crecca	900	-	1780	13	-	-	180	-	350	-	-	3225	wintertaling
A. penelope	7650	250	9300	2820	1000	620	21030	1	7240	-	-	49910	smient
A. acuta	680	200	210	330	28	160	-	-	85	-	-	1700	pijlstaart
A. clypeata	180	-	42	1	-	-	-	-	-	-	-	223	slobeend
Tadorna tadorna	1500	1100	6670	1400	1040	230	15100	5380	2680	-	80	35180	bergeend
Duck spec.	-	-	-	67	-	-	-	5650	8100	100	-	13920	eenden spec.
Branta bernicla	72 ¹⁾	400	760	165	205	490	1040	500	-	-	175	3800	rotgans
B. leucopsis	5	1	-	-	8300	12	8700	-	-	-	-	17020	brandgans
Haematopus ostralegus	12520	9000	22760	27500	33800	20460	22700	17640	300	200	15000	181880	scholekster
Pluvialis squatarola	7	150	1140	490	120	48	84	10	5	-	340	2400	zilverplevier
P. apricaria	650	-	550	370	600	-	31	12	110	-	-	2320	goudplevier
Charadrius hiaticula	3	-	-	-	1	-	-	12	-	-	-	16	bontbekplevier
Arenaria interpres	550	200	470	63	12	70	5	2	-	-	400	1770	steenloper
Numenius arquata	2070 ¹⁾	4600	9680	5150	5200	2800	13100	5020	3050	300	640	51610	wulp
Limosa lapponica	1210 ¹⁾	7000	1120	150	2150	2000	-	-	-	1100	3570	18300	rosse grutto
Tringa totanus	740	650	1220	1300	140	1130	1530	720	270	-	31	7730	tureluur
T. nebularia	-	-	-	25	-	-	-	-	-	-	-	25	groenpootruiter
Calidris canutus	15 ¹⁾	-	26800	2	150	7100	55	-	-	10000	25000	69120	kanoetstrandloper
C. maritima	-	80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	80	paarse strandloper
C. alpina	100 ¹⁾	4000	15900	4540	8150	7600	29900	9050	7900	4000	15000	106140	bonte strandloper
C. alba	75	ng	1230	540	ng	-	-	-	-	-	-	1845	drieteenstrandloper
Recurvirostra avosetta	23	170	73	-	-	28	-	-	-	-	-	294	kluut
Larus marinus	300	200	2340	1180	-	7	11	ng	ng	60	-	4100	grote mantelmeeuw
L. fuscus	-	-	37	7	-	-	-	ng	ng	-	-	44	kleine mantelmeeuw
L. argentatus	2200	3000	12050	5500	8210	220	6550	ng	ng	-	600	38330	zilvermeeuw
L. canus	1440	700	3030	650	330	-	1920	ng	ng	-	175	8250	stormmeeuw
L. ridibundus	3050	500	540	100	80	35	530	ng	ng	-	4	4840	kokmeeuw
L. canus + ridibundus	-	-	-	460	-	4000	-	-	-	-	35	4500	storm- + kokmeeuw
Larus spec.	-	-	-	330	140	-	-	-	-	400	-	870	meeuwen spec.
TOTAAL	37480	32700	120250	55300	70080	47690	125580	47460	34590	16160	61150	648450	

Andere soorten (other species):

Gallinago gallinago (watersnip) 56; Tringa ochropus (witgatje) 1;
 Tringa hypoleucos (oeverloper) 1; Tringa erythropus (zwarte
 ruiter) 4; Philomachus pugnax (kempiaan) 51;
 Vanellus vanellus (kievit) 1320.

ng= niet geteld (not counted)

1) tenminste dit aantal maar vermoedelijk meer
 (at least this number but probably more)

Tabel 2: Telling 11/12 mei 1974	Texel	Vlieland	Ter- schelling	Ameland	Schier- monnikoog	Wieringen Balgzand	Friese kust	Groningse kust	Dollard	Richel	Griend	Simonszand	Rottumeroog	Rottumer- plaat	TOTAAL	
Anas platyrhynchos	-	-	-	270	130	-	140	280	440	-	-	-	3	-	1260	wilde eend
A. crecca	-	-	-	-	7	-	-	-	60	-	-	-	-	-	67	wintertaling
Tadorna tadorna	630	-	-	1670	680	570	160	540	1200	-	-	-	40	300	5800	bergeend
Branta bernicla	450	1100	15000	4120	2840	1230	1650	110	-	-	550	-	1080	700	28830	rotgans
Haematopus ostralegus	2000	600	-	3400	3200	3400	2160	2040	170	-	800	470	900	2000	21140	scholekster
Pluvialis squatarola	180	650	-	1270	1520	570	1900	600	580	-	600	-	750	5000	13620	zilverplevier
P. apricaria	5	-	1)	36	3	-	14	80	-	-	-	-	-	-	138	goudplevier
Charadrius hiaticula	65	-	-	14	130	18	42	430	5	-	-	-	5	-	710	bontbekplevier
Arenaria interpres	230	900	-	140	430	1200	110	80	-	-	150	-	30	75	3345	steenloper
Numenius arquata	750	300	-	500	470	890	430	500	140	-	230	-	350	1000	5560	wulp
Limosa lapponica	10000	5000	7500	7970	6240	9720	6400	4000	4700	7000	8000	1000	500	100	78130	rosse grutto
Tringa hypoleucos	120	-	-	29	15	-	18	5	-	-	-	-	4	-	191	oeverloper
T. totanus	70	250	-	300	400	250	680	600	720	-	-	-	7	1500	4780	tureluur
T. erythropus	50	-	-	32	160	200	80	24	370	-	-	-	1	-	920	zwarte ruit
T. nebularia	60	40	-	240	360	83	13	80	27	-	-	-	23	150	1080	groenpootruiter
Calidris canutus	300	4000	200	70	40	120	90	760	-	-	-	-	50	8000	13630	kanoetstrandl.
C. alpina	1250	6000	-	11580	19250	17700	26700	33570	4900	-	15000	4000	7000	5000	151950	bonte strandl.
C. canutus + alpina	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20000	-	-	-	-	20000	kanoet+bontestr
C. alba	-	ng	-	53	ng	-	-	-	-	ng	-	-	70	100	223	drieteenstr.l.
Wader species	-	-	-	-	-	3000	-	6300	-	-	-	-	-	-	9300	waadvogels spec
TOTAAL	16160	18840	-	31700	35880	38950	40600	50000	13300	27000	25330	5470	10800	23930	360670	

Ardea cinerea (blauwe reiger) 2; Platalea leucorodia (lepelaar) 3; Anas penelope (smient) 7; Anas acuta (pijlstaart) 17; Anas clypeata (slobeeend) 27; Bucephala clangula (brilduiker) 2; Mergus serrator (middelste zaagbek) 3; Branta leucopsis (brandgans) 2; Eudromias morinellus (morinelplevier) 5; Numenius phaeopus (regenwulp) 195; Tringa ochropus (witgatje) 1; Calidris ferruginea (krombekstrandloper) 50; Philomachus pugnax (kemphaan) 165; Larus marinus (grote mantelmeeuw) 74.

1) andere soorten niet geteld (other species not counted)

Niet vermeld in de tabel zijn soorten waarvan de opgegeven aantallen hoofdzakelijk betrekking hebben op broedvogels, te weten kluit, meeuwen en sterns. (Not mentioned in the table are species of which the stated numbers mainly refer to breeding birds, namely avocet, gulls and terns).

Tabel 3: Telling 19/20 oktober 1974	Texel	Vlieland	Ter- schelling	Ameland	Schier- monnikoog	Balgzand Den Heider	Friese kust	Gron. kust	Dollard ²⁾	Rottumer- oog	Rottumer- plaat	Engels- manplaat	TOTAAL	
Ardea cinerea	4	-	9	-	1	16	-	-	4	-	-	-	34	blauwe reiger
Anas platyrhynchos	490	400	1640	510	740	530	2040	ng	3770	45	150	-	10315	wilde eend
A. crecca	950	30	2360	60	230	30	3150	ng	3660	200	3	-	10670	wintertaling
A. penelope	3300	2500	21800	2610	6340	2070	45600	ng	2050	450	2750	-	89470	smient
A. acuta	320	800	230	110	300	260	210	ng	10	100	50	-	2390	pijlstaart
A. clypeata	40	35	180	20	33	20	27	ng	5	-	-	-	360	slobeeend
A. species	-	-	-	-	9260	-	-	ng	4500	-	-	-	13760	grondeleenden spec.
Tadorna tadorna	1730	1000	3800	3400	5520	2010	15360	ng	230	450	1200	300	35000	bergeend
Branta bernicla	1200	900	3600	1320	830	630	450	ng	-	600	700	500	10730	rotgans
B. leucopsis	-	-	-	-	150	-	-	ng	-	-	-	-	150	brandgans
Haematopus ostralegus	9700	6000	19270	20100	31300	13500	15250	29000	-	15000	5500	-	164620	scholekster
Pluvialis squatarola	260	500	2470	1000	580	200	730	800	270	95	240	-	7145	zilverplevier
P. apricaria	1100	30	1770	1470	860	70	80	10	590	-	-	-	5980	goudplevier
Charadrius hiaticula	18	30	140	28	28	20	4	29	47	-	2	-	346	bontbekplevier
Arenaria interpres	140	300	180	50	6	110	20	18	-	1	50	-	875	steenloper
Numenius arquata	920	2600	6020	5600	13050	690	10380	10000	1890	2400	2850	-	56400	wulp
Limosa lapponica	770	5000	7570	72	3650	1210	-	-	4	4	-	-	18280	rosse grutto
Tringa totanus	700	1200	1040	1740	1480	650	2250	1700	71	110	10	-	10950	tureluur
T. erythropus	7	-	32	150	30	80	56	190	7	4	-	-	560	zwarte ruit
T. nebularia	10	65	100	130	490	18	24	90	9	1	4	-	940	groenpootruiter
Calidris canutus	75	10000	2340	9	980	41500	-	40	-	180	1	600	55725	kanoetstrandloper
C. Alpina	1000	10000	13500	9400	30900	4700	48900	20600	37300	2200	9100	-	187600	bonte strandloper
C. alba	ng	500	1140	1030	650	-	-	-	-	100	80	300	3800	drieteenstrandloper
Recurvirostra avosetta	280	-	490	135	330	520	75	3900	2530	110	20	-	8390	kluit
Wader species	-	-	80	-	400	-	-	150	-	-	-	-	630	waadvogels spec.
Larus marinus	740	ng	660	-	1010	60	130	ng	13	-	120	-	2730	grote mantelmeeuw
L. fuscus	12	ng	41	-	-	-	-	ng	-	-	-	-	53	kleine mantelmeeuw
L. argentatus	1950 ¹⁾	ng	4200	-	870	750	2230	ng	25	11000	4000	10	25035	zilvermeeuw
L. canus	235	ng	1400	-	50	-	880	ng	30	150	-	-	2745	stormmeeuw
L. ridibundus	340	ng	1550	-	140	60	1110	ng	ng	120	-	-	3320	kokmeeuw
L. canus+ridibundus	140	-	120	1100	-	-	-	ng	-	100	-	-	1460	storm- + kokmeeuw
Larus species	210	-	-	1500	2980	-	-	ng	-	-	-	270	4960	meeuwen spec.
TOTAAL	26640	41890	97730	51540	113190	69700	148950	-	-	33420	26830	1980	735420	TOTAAL

Andere soorten (other species):

Vanellus vanellus (kievit) 5850; Ch. alexandrius (strandplevier) 10; Gallinago gallinago (watersnip) 590; Limosa limosa (grutto) 31; Lymnocyptes minimus (bokje) 13; Numenius phaeopus (regenwulp) 10; Tringa hypoleucos (oeverloper) 4; Tringa ochropus (witgatje) 6; Philomachus pugnax (kemphaan) 72; Calidris maritima (paarse strandloper) 21.

1) honderden verspreid over het eiland (many hundreds scattered over the isle)
2) ca. een derde deel van het gebied werd niet geteld (approx. a third part of the area was not counted)

Tabel 4: Telling 18/19 januari 1975	Texel	Vlieland	Ter- schelling	Ameland	Schier- monnikoog	Balgzand	DenHelder Wieringen	Friese kust	Groningse kust	Dollard	TOTAAL	
Ardea cinerea	22	-	11	-	-	-	-	-	1	2	36	blauwe reiger
Anas platyrhynchos	1300	250	2700	1100	900	1050	1770	10050	7250		26370	wilde eend
A. crecca	1040	100	3740	270	2150	8	59	150	5400		12920	wintertaling
A. penelope	5700	1700	21250	5300	5050	320	15900	520	21150		76890	smient
A. acuta	500	170	600	430	1070	70	21	470	34		3365	pijlstaart
A. clypeata	280	15	33	-	8	-	-	1	-		337	slobeend
Tadorna tadorna	800	600	2300	1100	3700	950	7300	11400	2000		30150	bergeend
Duck spec.	-	-	-	-	-	-	-	6060	-		6060	eenden spec.
Branta bernicla	910	1600	1170	230	710	730	1140	500	-		6990	rotgans
B. leucopsis	-	-	-	-	3900	-	4500	9030	-		17430	brandgans
Haematopus ostralegus	6400	5500	12000	18700	15500	30000	18500	25000	1040		132640	scholekster
Pluvialis squatarola	120	200	580	700	350	37	13	110	-		2110	zilverplevier
P. apricaria	3250	30	1550	760	1600	-	-	-	-		7190	goudplevier
Arenaria interpres	265	210	270	66	1	66	24	6	-		910	steenloper
Numenius arquata	2500	1000	6740	5050	8600	4700	7300	13750	4200		53840	wulp
Limosa lapponica	70	5000	5850	800	2850	1900	-	-	1		16470	rosse grutto
Tringa totanus	630	480	1900	1680	400	1000	2050	950	320		9410	tureluur
T. nebularia	-	-	3	-	-	-	2	1	-		6	groenpootruiter
Calidris canutus	4600	1000	92	-	600	30250	-	-	-		36540	kanoetstrandloper
C. maritima	-	100	-	-	-	-	12	-	-		112	paarse strandloper
C. alpina	1100	3000	14300	4850	13750	15150	19700	5020	32600		109470	bonte strandloper
C. alba	ng	250	790	ng	ng	-	-	-	-		1040	drieteenstrandloper
Recurvirostra avosetta	56	50	80	10	50	100	-	175	375		900	kluut
Larus marinus	750	400	1250	-	-	7	83	2	13		2505	grote mantelmeeuw
L. fuscus	-	-	31	-	-	-	-	-	1		32	kleine mantelmeeuw
L. argentatus	2100	-	9300	1130	2050	260	6150	1270	30		22290	zilvermeeuw
L. canus	1200	-	1350	-	120	-	3900	50	1240		7860	stormmeeuw
L. ridibundus	790	-	280	-	130	80	860	510	2670		5320	kokmeeuw
L. canus + ridibundus	3400	-	-	1450	-	7000	-	-	600		12450	storm- + kokmeeuw
Larus spec.	3100	3000	900	-	75	200	-	400	-		7675	meeuwen spec.
TOTAAL	40880	24650	89070	43630	63560	93800	89280	85430	78930		609320	

Andere soorten (other species):

Anser caerulescens (sneeuwvangs) 2; Vanellus vanellus (kievit) 7680;
Charadrius hiaticula (bontbekplevier) 4; Tringa ochropus (witgatje) 7;
Tringa erythropus (zwarte ruiter) 2; Philomachus pugnax (kempiaan) 154.

Tabel 5: Telling 19/20 april 1975	Texel	Vlieland	Ter- schelling	Ameland	Schier- monnik- oog	Balgzand	Friese kust	Groningse kust	Dollard	Griend	Engels- manplaat	Rotturner- oog	Rotturner- plaat	Richel	TOTAAL	
Ardea cinerea	-	-	17	-	-	-	-	9	3	6	-	-	-	-	35	blauwe reiger
Anas platyrhynchos	-	100	580	240	-	4	105	220	360	10	-	9	4	-	1630	wilde eend
A. crecca	55	100	230	90	22	-	50	34	2760	-	1	-	4	-	3350	wintertaling
A. penelope	60	90	830	100	190	14	1500	16	7700	-	-	-	-	-	10500	smient
A. acuta	-	60	4	25	-	34	30	31	29	-	-	-	-	-	210	pijlstaart
A. clypeata	-	60	35	19	-	-	6	10	32	-	-	-	-	-	160	slobeend
Duck spec.	-	-	-	-	-	-	-	1500	1500	-	-	-	-	-	3000	eenden spec.
Tadorna tadorna	500	750	1420	1230	280	185	530	1700	1950	-	15	60	40	-	8660	bergeend
Branta bernicla	1520	760	7780	1900	2080	530	3770	1030	-	400	66	1080	600	-	21520	rotgans
B. leucopsis	-	-	-	-	620	-	-	-	3	-	-	-	-	-	620	brandgans
Haematopus ostralegus	1450	1700	6070	4900	3550	700	3300	3760	630	900	230	1900	350	-	29440	scholekster
Pluvialis squatarola	50	300	400	900	600	360	320	280	200	250	18	-	-	-	3680	zilverplevier
P. apricaria	250	-	1860	1960	860	-	7470	94	1030	-	-	-	-	-	13530	goudplevier
Charadrius hiaticula	20	-	-	1	3	8	-	4	32	-	-	1	2	-	71	bontbekplevier
Ch. alexandrius	-	-	28	20	5	-	-	2	1	-	2	-	7	-	65	strandplevier
Arenaria interpres	120	480	115	40	13	1170	90	26	-	30	-	-	7	-	2090	steenloper
Numenius arquata	1600	1300	4800	3600	3750	1470	4400	5230	1820	1800	1130	3100	70	-	34070	wulp
Limosa lapponica	5100	2400	1900	5000	3000	4530	820	750	50	6500	5	20	25	-	30100	rosse grutto
Tringa totanus	260	650	1800	750	570	3080	2120	1150	300	10	2	-	23	-	10715	tureluur
T. erythropus	20	-	10	3	25	120	1	39	66	-	-	-	-	-	285	zwarte ruiter
T. nebularia	10	1	7	3	8	7	4	39	1	-	-	-	-	-	80	groenpootruiter
Calidris canutus	100	2500	1480	-	60	14200	-	12	-	5000	-	-	-	-	23350	kanoetstrandl.
C. alpina	3950	7300	11600	12050	16900	38700	39650	24900	26100	7500	3820	3300	1400	-	197170	bonte strandl.
C. alba	ng	140	410	ng	ng	-	-	-	2	40	58	15	100	-	765	drieteenstr.l.
Recurvirostra avosetta	-	85	160	61	19	90	1430	370	1000	-	2	-	-	-	3220	kluut
Wader species	-	-	-	-	-	-	-	-	450	-	-	-	-	500	950	waadvogels spec.
Larus marinus	50	11	120	-	3	-	14	-	1	25	-	-	-	-	225	grote mantelm.
TOTAAL	15190	18790	41660	32900	32560	65200	65610	41200	46020	22470	5350	9485	2640	500	399500	

Andere soorten (other species):

Gallinago media (poelsnip) 1; Numenius phaeopus (regenwulp) 63;
Tringa ochropus (witgatje) 24; T. hypoleucos (oeverloper) 1;
Calidris maritima (kanoetstrandloper) 26.

Niet vermeld in de tabel zijn soorten waarvan de opgegeven
aantallen hoofdzakelijk betrekking hebben op broedvogels,
in dit geval de meeuwen en sterns behalve de grote
mantelmeeuw.

(Not mentioned in the table are species of which the stated
numbers mainly refer to breeding-birds, in this case
gulls and terns except the Great Black-backed Gull).

Tabel 6: Telling 30/31 augustus 1975	Texel	Vlieland	Ter- schelling	Ameland	Schier- monnikoog	Den Helder Baigzand Wieringen	Friese kust
Phalacrocorax carbo	1	-	13	-	1	-	2
Ardea cinerea	-	-	2	-	4	26	21
Platalea leucorodia	132	-	-	-	-	114	-
Anas platyrhynchos	400	50	280	900	950	185	505
A. crecca	230	-	89	210	10	350	485
A. penelope	235	-	60	115	80	33	-
A. acuta	45	-	50	50	-	68	74
A. clypeata	290	-	6	-	10	-	125
Duck species	300	-	-	-	-	-	-
Tadorna tadorna	145	30	480	450	310	1765	3590
Haematopus ostralegus	11620	8000	19160	20300	27000	24030	25340
Pluvialis squatarola	1510	350	980	1250	3250	830	1780
P. apricaria	1840	-	2890	1250	500	-	4050
Charadrius hiaticula	1201)	-	395	310	440	31	140
C. alexandrinus	-	-	-	270	50	2	8
Arenaria interpres	3601)	500	250	700	180	290	190
Numenius arquata	5090	4000	9115	4350	8700	9235	12130
Limosa lapponica	3145	6600	8790	2100	3775	3670	1640
Tringa totanus	3051)	1200	1200	3250	730	6560	11520
T. erythropus	1	-	5	10	60	280	265
T. nebularia	1515	365	595	300	660	610	110
Calidris canutus	?	11550	2170	300	9000	3	45
C. alpina	22651)	24500	40100	25650	29400	23400	19850
C. ferruginea	-	30	1	210	10	385	80
C. alba	ng	530	1475	ng	ng	9	-
Recurvirostra avosetta	-	65	390	340	-	1105	2700
Wader species	200002)	-	-	-	-	-	-
Larus marinus	465	780	-	-	-	61	11
L. fuscus	-	-	-	-	-	-	1
L. marinus + fuscus	-	-	520	-	300	-	-
L. argentatus	2325	6650	23700	4750	8600	840	1220
L. canus	875	-	-	-	-	-	1975
L. ridibundus	1150	-	-	-	-	2490	4700
L. canus + ridibundus	650	26500	17845	17000	11600	-	-
Larus species	13100	-	-	-	-	5090	3850
Sterna hirundo + S. paradisaea	20	500	405	375	-	1900	53
S. albifrons	32	-	35	200	30	19	66
S. sandvicensis	151)	500	480	20	20	-	-
TOTAAL	68180	92700	131480	84660	105670	83380	96530

Andere soorten (other species):

Vanellus vanellus (kievit) 2060; Gallinago gallinago (watersnip) 2780;
 Numenius phaeopus (regenwulp) 173; Limosa limosa (grutto) 107; Tringa ochropus
 (witgatje) 6; T. glareola (bosruiter) 1; T. hypoleucos (oeverloper) 214;
 Calidris temminckii (temminck strandloper) 1; C. minuta (kleine strandloper) 100;
 Philomachus pugnax (kemphaan) 48; Branta bernicla (rotgans) 7; Larus minutus
 (dwergmeeuw) 4; Hydroprogne caspia (reuzenster) 1.

Groningse kust	Dollard 3)	Richel	Engelsman- plaat	Rottumer- oog	Rottumer- plaat	TOTAAL	
-	-	-	-	-	-	22	aalscholver
19	3	-	-	-	1	76	blauwe reiger
-	-	-	-	-	-	246	lepelaar
2865	835	-	-	20	-	6990	wilde eend
290	640	-	-	-	-	2300	wintertaling
220	105	-	-	1	-	850	smient
105	-	-	-	14	7	410	pijlstaart
63	35	-	-	-	-	530	slobeend
1700	-	-	-	-	-	2000	eenden spec.
590	96	-	29	300	70	7855	bergeend
20900	7	1500	7300	25000	18500	208650	scholekster
3370	800	-	135	300	100	14660	silverplevier
2850	450	-	4	1	1	13840	goudplevier
750	18	-	2	200	200	2610	bontbekplevier
5	-	-	-	-	-	335	strandplevier
260	-	-	19	200	300	3250	steenloper
10025	3140	-	5650	5000	20000	96450	wulp
6960	400	-	1120	50	4	38250	rosse grutto
3910	95	-	-	150	24	28950	tureluur
230	300	-	-	1	-	1150	zwarte ruiter
1330	2	-	-	70	86	5640	groenpootruiter
30	-	-	680	100	-	23900	kanoetstrandloper
22500	22150	-	8900	25000	25000	268700	bonte strandloper
-	-	-	-	-	7	720	krombekstrandloper
-	-	-	93	120	5	2430	drieteenstrandloper
695	900	-	1	26	25	6250	kluut
-	-	10000	-	-	-	30000	waadvogels spec.
23	-	100	25	-	2	1470	grote mantelmeeuw
-	-	-	2	-	2	5	kleine mantelmeeuw
6	-	-	-	100	-	930	grote + kleine mantelmeeuw
1190	-	-	2000	25000	-	76300	zilvermeeuw
3460	-	-	10500	10000	-	26800	stormmeeuw
11600	150	-	7500	2000	-	29600	kokmeeuw
5750	-	-	-	-	-	79350	storm- + kokmeeuw
7800	-	1500	-	-	25000	56340	meuwen spec.
33	-	-	40	50	200	3580	visdief + noordse stern
7	-	-	92	20	15	520	dwergstern
-	-	-	53	6	2	1100	grote stern
109540	30130	13100	44150	91930	89550	1043060	TOTAAL

1) Tenminste dit aantal, maar vermoedelijk meer.

(At least this number but probably more).

2) In elk geval veel rosse grutto's.

(At all events many bar-tailed godwits).

3) Circa een derde deel van het gebied werd niet geteld.

(Ca a third part of the area was not counted).

Tabel 7: Geschat percentage vogels welke verbleven in gebieden die niet werden geteld.
Estimated percentage of birds which stayed in areas which were not counted.

12/13 januari 1974	7 - 8%
11/12 mei 1974	14 - 16%
19/20 oktober 1974	8 - 10%
18/19 januari 1975	10 - 12%
19/20 april 1975	4 - 5%
30/31 augustus 75	5 - 6%

Medewerkers

Het uitvoeren van tellingen in een omvangrijk gebied als de Waddenzee was alleen mogelijk dankzij de steun van tientallen tellers, die veel tijd en moeite gaven om de hiervermelde cijfers bijeen te brengen. Hun namen worden hier in dank genoemd:

G. Beersma, A. en D. Beintema, L. v.d. Bergh, H. Biebach, G. den Blanken, J. Bloksma, M. Boeken, H. de Boer, P. Boer, G.C. Boere, M. Bouman, S. Braaksma, N. van Brederode, J.v.d. Brink, B. Brinkman, H. Dallmeyer, Dolfien, J. van Doorn, P. van Dorssen, R. Drent, R. Dubbelt, A. van Dijk, K. en L. Dijkema, A. en L. Dijkens, B. Ebbing, M. van Eerden, W. Eelman, O. Eenshuistra, H. Eikhoudt, M. Engelmoer, B. Ens, A. Ferwerda, D. Fey, Th. Geerdink, T. van Gent, Gerritzen, P. Glas, M. Groenendaal, T. Grollé, D. Gussinklo, R. van Halewijn, J. Hink, J. Hooft, O. van Hoorn, G. Hoornsman, J. Horst, S. ten Houte de Lange, R. Hubbeling, Huisman, G. Jager, A. Jans, Th. Janus, W. de Jong, Jonge, D. en G. Jonkers, R. Kaal, J. v.d. Kamp, M. Kersten, P. Key, A. Kiers, P. de Kock, F. Koning, J. Koolhaas, E. Koopman, J. Kuiper, F. Kuyk, L. en J. van Leeuwen, G. Mast, H. v.d. Meer, P. Meessen, R. Mes, GM, GT. en Tj.v.d. Meulen, Th. Mulder, B. Neyenboer, F. Neyts, G. van Noort, S. Overbeeke, A. Peerenboom, H. Pietersma, P. v.d. Poel, B. van Poelgeest, H. Prindergast, J. Prop, C. Rappoldt,

Th. Renssen, Ritzema, B. Roelevink, R. Rollingswier, G. de Roos, J. Rooth, R. Rubertus, B. Schäffner, C. van Scharenburg, C.P. Sikkema, J. Smakman, C. Smit, J. Smit, J. Smittenberg, A. Spaans, T. van Spanje, H. Stuart, A. Timmerman, A. Timmerman Azn, J. Tinbergen, H. Titulear, J. Veen, R. Veldkamp, W. Verholt, K. Vermeer, R. Vilsteven, C. Visser, K. Visser, K. v.d. Vlies, Y.S. Vogel, H. Vonk, P.Vos, P. Vroege, K. v.d. Wal, R. Wassenaar, N. v.d. Weide, M. Wesselius, H.Wight, G. van Wirdum, J. Zeiler, P. Zegers, L. en J. Zwarts.

Slot

Ook in 1976 en 1977 zijn tellingen gehouden in het Nederlandse Waddenzeegebied en deze zullen ook weer voortgezet worden in 1978. Er is naar gestreefd om voor het seizoen 1977/78 de watervogeltellingen in de verschillende grote watervogelgebieden (Delta, grote rivieren, IJsselmeer, Lauwersmeer, Wadden) zo simultaan mogelijk te laten verlopen. In de meeste van de genoemde gebieden zal maandelijks worden geteld, wat voor de Waddenzee echter niet haalbaar is. Afzonderlijke delen van de Waddenzee worden echter wel maandelijks geteld. De teldata voor het seizoen 1977/78 zijn:

12 november 1977	11 maart 1978
14 januari 1978	29 april 1978.

Summary

In this article figures are given of six bird-counts which were held in the Dutch part of the Wadden Sea in 1974 and 1975. During these counts were not counted: diving ducks, grebes, scoters, mergansers and eiders. In winter they occur especially in the open water of the Western part of the Dutch Wadden Sea and are only to count accurate from a ship or airplane. A map of the Dutch Wadden Sea can be found in Limosa 47, p.24.

Literatuur

- Boere, G.C. en P.M. Zegers. 1974. Wadvogeltelling in het Ned. Waddenzeegebied in juli 1972. Limosa 47: 23-28.
- Boere, G.C. en P.M. Zegers. 1975. Wadvogeltellingen in het Ned. Waddenzeegebied in april en september 1973.
- Boere, G.C. en P.M. Zegers. 1976. Het hoe en waarom van wadvogeltellingen. Waddenbulletin 11(1): 20-31.
- Rooth, J. 1966. Vogeltellingen in het gehele Ned. Waddengebied augustus 1963. Limosa 39: 175-181.
- Spaans, A.L. 1967. Vogeltellingen in het gehele Ned. Waddengebied december 1966. Limosa 40: 206-215.

Adressen:

G.C. Boere, Staatsbosbeheer,
Inspektie Natuurbehoud,
Postbus 20020, Utrecht.
P.M. Zegers, Ropta 64,
Drachten.

14-daagse Vogeljaar-Vogelkalender 1978

De traditionele vogelkalender zal ook in 1978 geheel in kleur verschijnen met foto's van Nederlands beste vogelfotografen: Jan den Besten, Frits van Daalen, Jan van de Kam, Jos Korenromp, Piet Munsterman, Heinz van Schaik, Hans Schouten en Rens Veenstra. Onder meer met afbeeldingen van visdiefjes, eider-eenden, wulpen, rosse grutto's, steenloper, zil-verplevier, toppereenden, brandganzen en kluut. Degenen, die deze prachtige kalender willen bestellen kunnen dat doen door overschrijving van f. 12,50 (inkl. porto en verpakking) op postgiro 4325 t.n.v. Vogelkalenderfonds, Leidseplein 7 te Haarlem.